

САНА СЛОХ

ХАЙЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 100 (7485) ← 1993 сүйл. Атыраудаң ыбыны 24 күнэ. Оштуоруинук → Сынанта 1 солж. 50 хары

БУРДУК ХОМУУРА СА҃АЛАННА

Бағындың салық хөтөбөрө тарнилиббит «Агро» дизи бурдугу үүншөрүнинан дърангаштар ассоциация зурахташ күлтүралары болының штандарда шызып 13 күннөн таң сағаласат. Бағыти шипшалари улалзебиттәрииң ишкүү мунүүгөр Кызыг Сайым бағыннатыгыр көрсүбүнүт. Бағынна кіштілтігін тохтоосын турар Н-700 трактор прищебисәр бүнкөрүгөр толору бурдуктаах комбайн ынса изален тохтообута. Саһарчы бүспүт комус туорахтар «тимир хөтөбө» сүкеммийтінен барбыттара.

— Бэлэнээгиттэн хийр-
бийшиг. 20 ганы хомуйд-
буц. Ну баавына үүнчүүтэ-
хийдэх сөрүс ээ, татын
алхамттай ортолуунан 7-
лини шинжлэх ыллэгээд.
Субу комбайн бурдуга сүе-
кээниэр эрэ мантан бутэн
атын баавынаа барабыт,
— дипр комбайнер Илья
Кириллович Васильев.

— Сарал баянынларабычтар хойтуу соус хомузду мытарбыт буолуо. үчүнгиздик синт бурдук буна илик, онон талан быстарч сыйдьабыт. Сализна-иашибет Балаацан ыйнтар синийни, — динэң комбайндердартга старшайынан аныммыт Афанасий Егорович Луковцев кепсэтинге

ТЫА ХАҢААЙЫСТЫБАТЫН ТАВААРЫ
ОНОРООЧЧУЛАРЫН ОНОӨҮҮН УТАЛЫИБАТ
ДЬАБАЛЛАРЫН ТУҮННАН САХА
РЕСПУБЛИКАТЫН ПРАВИТЕЛЬСТВОТЫН
1993 сын АТЫРДЫАХ ҮИЙН 6 КҮНҮНЭЭБИ

Энергетический ресурссалар съманалара, транспорт тарифтара үрдзәйнинен, инфляция дингизин инициативаның сибзәсттән тын ханаийыстыбытын табазыры оғорооччулары; уснын агропромышленный комплекс атын да предприятиеларын государственнай уонна үй-харчы ертүнен ейүүр түннүттән Саха Республикасынын Правительства тауар:

1. Саха Республикасының Үбүн министерства таралып, республика дәйн-чөлүн фондатыгар Бородуусуяның биззинде контранттары түшсөрсөйт табаары сого рооччулар счеттаратыгар 70 биржанындаах изэмдий иши урутаан төлеөнүн барээдегинен 1993 сый 19-күннөң күнүнде көрүллүбүт тым ханааймстыбытын бородуусуяның компенсационной төлөбүрдөргөн көвөрүлдүүтүн 1993 сый бадаатын 1 күнүнгөн дейнди хааччылыктырылар.

2. Сынанының быйым башпуроостарын сүйалды
балааран иһәр тууруттан потребительской рыноккы
үүсүүр сынапаларга уонна сынаа комиссиянын ре-
комендицияларын быйытышкан тыя ханаасыбыш-
тын табаары онгооччуларын производственин
ароскуюттарыгат олодуран, индексацияланынчына
сүйүттөн ишүүллэр бородууксуйбай атмайларын
сынаалары уонна компенсацийчы төлөбүрдөригү
салында олохтоохуну наадаллаафынан изварга.

3.1 №-дэх сыйындырыгыга сеп түбшэр саставындаа таах республикатаабы ведомстволар ишини ардын тарифтерге сыйна комиссиянын тарифтерге.

Республикатындык ведомстволар ишкөн ардыштарының сыйна комиссиянын председателүү ишкөн

УРА СА҆ДАЛАННА

«Агр» ассоциациясы барында 15-шын буолан сыйлы әртүрлі үздіншілдер Туох баар бытархайтын улаханындар тиңіз беғаларын байқаурылар, сүйреллэр көттөлдер збит.

Ассоциация уруккү соң
х-х Сурдугунан олохтоох
түн дырыктанар үрдү
хүчүү зөвнөтүн хішайыс
тибатын базатыгтар тарист
лийт. Онои хас эмэ уо
учын сыйларга үзлээбү
зөвнө күүгү, техникат
ыңылдыбынса, чөлүнэ
хаалыкт. Вааныналар эми
инилдергэ олорчу сымы
рылалыбыттар.

Мин кийилэртэн базынай ханаыйстыбалары ассоциациянын бурдуга түүнчээрээчинилэрэ буоллахын дин динэй ыйытынбар «Суох, биңиги баанынай дар буолбатахыт, пас динкин ылд илиният, оттуур сирбийт энээ суох Уонна белгизин биңиги хадынай көр, хадынай чаталбай

— халычындар халыктың азатлығынын таба-
— ларбын алгардара таба-
— рыстыбашан ресурслор».

—диэббиттерэ. Ассоциация бүгүнгүн күннээр үзүүлж түүнчан биргэдийн Афанасий Константинович Софонов буюу билүүннээрээ

— Сас туорахтах күль туралары 600-тән таxса гада ишеништәр, итнитән 400 гатыгар дыбыннан 120 тара салыннан. Оштан ордугар нүөх-үзүэйнин. Итнитән 160-тада үзүм мүт күрү үзүэйн баңы наларын табаарыстылдарга оттоон ылаллары гар бизердигит. Бәйбіт 60 гада рулоннур нысанан 38 тонашты стуна хомуйдубут. Аасыл күзүн баңына таыптыттар.

бүгүн баатынадарбызнын таңынан
1000 тонна киркинга түсүлүп
рахтаах культуразар уу
иүүдөрүн хомуяубулуптук.
Од быйыз баатынадарбыз
иэннэрэ армычча кызыланы
оттуу хомуулсан, армычча
да айылах буолусон сөз
вразэри, бурдук тахсын
үүнүүтэ учугтай. Хомуу
түмүн-жордөрүү буолизаб
дии. Былдырын гектар
тапкорттуунан 15 центнер
үүнүү калбитэ, быйыл дайын
хайванар?..

Комбайнар Кінг Сының бағыннатын хомуват бутарған, салғын атын буолаптарға ұламыктада.

П. СЫРОВАТСКАЯ

A black and white photograph of an elderly man with a mustache, wearing a flat cap and a light-colored, long-sleeved shirt. He is standing outdoors in a field, holding a long wooden staff or cane. The background shows a grassy hillside.

ныэлэрэ уснна бу ту-
латынаны алаастарга
техника хаамар сири-
гэр байтийн чадынай
МТЗ—82 тракторынан
обустармытыгар

Узаннэр.
Афанасий Павлович Филиппов салайар сыл-
тыңыттар оттуур зве-
нолара. Семен Егоро-
вичка маҳталлара ула-
хан. Улэ ветерана сүе-
хү анылыгын балэм-
шээнигиз активтайтын
кыптыята эдэр да,
сааңырбыт да отчут-
тарга үтүе холобур
буолуон сөп.

Т. Кардашевский
фотота.

хаанысты батын табаары онгооччууларын боесхондуурги

Бишкекдеги дъяктоң сир көлөгүүн, подоходной налогу, ойнур дахшутун бишкекдин маңынан көрүллэр төлөбүрттэй уонна үзүүлэх буолуу. Социальныи уонна медицинской страхованиеныи, пенсия фондтарынтар үбү булгуччулаалтык кийлэршилдөрттөн уратыга, республика бюджетыгар кийлэршиллэр бары нозуонгары төлөөлүктөн; таазарлыгы, атышылаанынга (сүрөттөн иитинде, сөбүргүт анын, бурдугу чүннэрийн, эт, сымсыздык хаваслаах көтөрү иитин) лицензииллэр толорторуу уонна ылым төлөбүрттэй.

7. Былаас уонна салалта олохтоох органиарыгар таң ханаалыстыбыттын табаардарын онгорооччулары нодуунтарстан уознаа олохтоох бийдиккә онгонуллар хомуурдааттан босхолуур туүнши башшуроону көрдлөртүргөр сүбальниргэ.

В. Саха Республикасын Убүз министерствеси (Птицел) 1993 сүл атырдах мыйын 15 күнүтәрдиэрн бу уураах б.п. бынаарал обидетүү инструменттүштүй сурүгүн оройчооптар уонна нуораттар даянталаларын баңызылтарысар тирекшөддөрүгөр.

9. Саха Республикасының Госкомстатистистикасата (Алек-
сеева), Саха Республикасының Госкомэкономи-
ката, Саха Республикасының Убүн министерсттвота
(Птицын), Саха Республикасының Тытын ханаыйыс-
тыбатынын министерсттвота (Трофимов) рынок кон-
кактурдуктын сыйнаны бынны динамикинин уонна
тын спирин табазары огорооччуларыгар борскуотта
механизмнарын быннарын формаларын уонна пы-
маларын 1993 сүй балаңай ыйын 1 күнүгөрөн дилер-
ырткан огороодоругтар.

10. Саха Республикасын Правительствонын Президентин солбайлааччы А. С. Матвеев бу уураа туулутун хонтурууллуурутар.

— В. ШТЫРОВ

ИТЭБЭЙ ОНОРУНАР КЫНДАЛАТА

(Бүтүүтэй Ишии
З-е стр. нөр).

Түмүнгүү. Ус урзинийн
оттуур Н. Н. Григорьев
дэнье 80 тоннадаахтар.
Дээ, ити.

Дойдуга оттооинуу си-
терэн, сорох зөвнолары
санаттан тарийн Тайлтта
оройонутар уонна Ханга-
лаас Дыниногур ытга-
хатыбыт. Этилдэлийтни
курдук, Р. П. Степанов
Чынсаайыга 100 тонна
бийландаах барди үзэлжин
эрэ, оноо 30 тоннадаана.
Дыниногур Е. Е. Давыдов
9 кийнээх барии 50 тон-
надын избиста, бийланын
лон курдук агарын ылла.
Манин оссо бийр тутан
учуутаан, ишиник ишнүү-
лари тэрийдигит. Ол эз-
тэр дойдуга, бу бий
мийстэгийн отомонт
200-чээ тонна от укээ
изриээ үзэлжиттэргээ ыбин
төлбүрээ бардаа. Атын
онгут барыга ити оруу
үкүр буюул хаялар.
Онин бээрээзэх оруу ту-
руор дээр сирт отаада.
Ол ийн ити Дыниногур,
Тайлттын таллабыт Ити
—бина. Ишнинин, ба-
рынчалин ишиэн мунту-
дамматыгар тахсар. Тий-
нэмчилгээнийн ишиэн
ийнхийн онорунаар иши-
тэн, эбий сир оттуур хо-
дуу кордонообт, ишины
тар ишисти эбий сух
буолбатах. Баситтан, чу-
гас энгэрдэктэн, ылал-
быттай Мышралттай.
Мындаадайттай, эбий
Чынсаайыттай эбий сир
кордеен тээж кетхүүбүт.
Уулаах Аантга, Хятасна
кисинчижэхит. Бара са-
таан. Бүлүү энэртэй эбий
ийнталасыпьт, бэйзээр
кураннааийттар. Усуну-
нан, машаадын хаалбайт
зөвнолары сир-үт бүтүүр,
кэхтийр дээр үзэлтийх-
нит. Алаастартга 10 бугул
жиллийн, 30 бугул буюу-
лун. Былсырын сир
хааллардыгыт дээр сээ-
тилээ сэлдээбийштэйн
да бийдүүбүт.

Бу тэрэлчини сэргэ-
иүх үүнэйн (зеленка)

ыбыльлахынштэйттэй 82
гектар сир быстаран 10-
чи рулону ыллыбыт, эмээ
бурдук түүнчтэй 42
гектарийн отуу хомуулан
50-ча рулону эбийнштэй.
Балына да үүнчтэй мол-
тых. Ордус куюх үүнээ-
штэй ыльс сотуниубут.
Сыла онин буюул. Тэ-
рээнтигээ хайж да өртүүр
хонуу биргэдийнрэй А. И.
Андрюсов уонна ижсан
В. В. Никонов курдук
тутаах дыншордоох, спе-
циалистардаах буюулан.
Дынгэр, улахан сүүтэрийн
суюх. Кинилэр наалбар
буюул баланынанын
бийн араа сатаатылар.

—Сенке этгийн. Кэлэр
кыстык дылдэбатын хан-
имгийн да ишии, улээнт,
очтут-маечт дэйн бы-
наараллар. Кинилэр на-
строешелээр хайдавай?

Кылаабытай ол буюул-
ба.

—Отчуттарбытсын эти-
гийн, арьшаны хааччыба,
нөрх сатаатыбет. Быраах,
нөнөн отгооччуларга ти-
нитийн бэспакка бара сэл-
дэбайт Хаминастарын бу-
тэйнээхэх вахсыгын ылал-
лар. Оттон расценкаца
уонна эбий төлбүртээ
оройонгага баланынаны
бийр буюулбаты да, син-
бийр сенсесөвт бийнны-
майтыг тахсар. Ол баар
сүол.

Ишиинизи, илдэнийн
тилнебээт от суюрттан
зро буюлбатах. Била сэл-
дэбайт, саналар үүнэ-
тэйнээх сух барьлалар.
Үзэлтийн-одонуух хас эмэ
тогуяа үрдээта. Ол барыга
улээнт оловор, хармаа-
ныгар охсор. Тыа дэйн
жийнсээлээх буюула-
рыгар бу жилийн респу-
блика правительствота
онторбут дыншалларын ту-
татын дыншигээсэхээ
ийнтийнэрэн ишбүт. Ол
ханын эмээрэли үсэсэ-
тэр уонна дыншигээхэн
олох-дьянаахаа билээ
бараарын күүтэбүт.

Капсэттэ
С. СМИРНИКОВА

АТАСТАЛЬАБЫН

Туорт салсаах тынын ишрээдээх ынаамы колис-
калаах мотоциклга. Эбээр атынныжбын.

Аадырнын: Мындаадайттай бөн., Карл Маркс уул.
47 №-ра. Тел. 29-360.

СҮҮТКЭННИМ

Атырдах ыйни 18 күнүүгээр ишилжинээзин олох-
дыхаах онцгайсан хажчийнхар комбинат дынтийгээр
сэлдээн төлөвийннүүр инструменнаардах
суумкабын сутээдим. Кий ону будбут маниндаа
Чурапчы сэл. И. Алексеев уул. 12 №-гар тики-
рингийгээр көрдөнөбүн. Тел. 21-458.

АТЫЛЫЛЫВЫН

Чурапчы сэлжинийнэтийгээр Мурун Тыымлыбада
бийр унаайба ишгээр турар 5.5x5.5 метр ишиижээх
уонна көндөн тутуллан бүпнут сарийдаах 6.5x10
метр ишиижээх дыналары. Унаайба буулустаах.

Рабочий уулусса 5 №-гар ишиэн билсэргийгээр.

Редакторы солбайчы М. Н. СИДОРОВА.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул Карла
Маркса, 28 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор —
21-332, отделы — 21-265, общий — 21-505.

ЗАКАЗ № 100.

Чурапчинская районная типография, Мининформпечати Республики Саха (Якутия), с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 «а».

Эбэрдэлиибит!

Нийн сирийн зордборут нийн-үүбийн ишижин, эзбэ-
тий Наталья Петровна ЛЕПЧИКОВАНЫ 75 саамын
арабытын, эзбэтий Михаил Михайлович МАРТЬЯ-
НОВЫ 70 саамын уонна ылал буюулан дыншорул
холбоосуттара 45 саамын туолар төрүүлэх күннэрэ-
ни иш сүрэхгүнтийн ишижинийн тэргэдэлийт.

Күндү дынмутутар оюорогутун олох суюлтар ус-
тожиарын, сизшаргитин иерген-харийсан куруун би-
нитин азанччычлан хэлбэгийнгээр мунтура сүүз
махталбатын ишижит. Баараабыт мийндын доруобай
сүлдээгээгээр, үүнтэн-үүнүн үзэлжигиттэй.

Оюорогут Директэн Валя, Рено Мартьяновтар,
Хадаартай Леся, Василий Лукиниар, Владивостокт-
тан Наталья, Николай Софроновтар, сизнэр-
гит.

ХХХ

Ытгэлтийр ишижин сагасынтын Наталья Петрова
ЛЕПЧИКОВАНЫ 75, убийбийн, таайбытын Михаил
Михайлович МАРТЬЯНОВЫ 70 сааскынтын, ылал
буюулан ослорбунд 45 саамын иш сүрэхгүнтийн тэргэ-
дэлийт. Баараабыт ызрыгын ызэрбандыниттар,
кырдьынтаа ызайтарбакыниттар, барыбытын иштэ-
уунчнаа, дыншорхтук оюорогутугар.

Балтыг Мария Михайловна Григорьева, ишии
8 оюото, 26 саам: Муоннэтан Стариковтар, Ба-
рашковтар, Ленскэйтэн Легантъентар, Хадаартан
Сидоровтар, Филипповтар, Тааттатан, Чакыртан,
Чурапчыттан Григорьевтар.

ХХХ

Күндү азабытын Даана Васильевич ПАВЛОВЫ
55 сааскын туолбуксунан ишижин, ишижинийн тэргэ-
дэлийт. Баараабыт ызэхэх күн сирийр баар бары
учугэйн.

Кэргэнг, оюорогут.

ВЕНГРИЯ. Ходмэзевашархай куораттаа «Пу-
ли» фирма кыракийн электромобиллары ылалын
дойдудалар сакасчылтын сэнгээртэй. Экологийн
буюутаа сух бу транспортын оюорогут дыншалларын ту-
татын дыншигээсэхээ ишижиниэрэн ишбүт. Ол
ханын эмээрэли үсэсэ-
тэр уонна дыншигээхэн
олох-дьянаахаа билээ
бараарын күүтэбүт.

МТИ — РИТА — ССТА фотота.

Талтыг ишижин, азабыт, ишбүт сэрин
уонна улаа ветерана

СЫСОЛЯТИН Николай Михайлович

шарахан ыарыттан олбутун, дынгийн куру-
туйан турал, аймахтарыг, табаарыстары-
гар, билээр дыншор ишижиниэрбүт.

Кэргэнг, оюорогут, ишижин, иштээчтэй,

СЫСОЛЯТИН Николай Михайлович олбутун
диринг ишижиниэрбүт.

—Кэргэнг Николай Сысолятина Мария Алексеев-
чага, оюорогут, сизнэрнгээр, аймахтарыгар
Одзулуун сельсовета, ишижиниэрбүт.

—Эмээ кинилэргэ, бары чугас дыншор
сельсовета, ишижиниэрбүт.

Сысолятина Геннадий Михайловична, бары чугас дыншор
Артемьевтар, Гоголевтар, Павловтар.

МАКСИМОВ Гавриил Кузьмич

майдын олбутун дынгийн курутуйн тээр-
дэллэр:

—Кылмыгын Геделийчева Галина Гавриилев-
чага доруобуйн харыстабылын управлениеста,
оройончидын ишижиниэрбүт.

Учредители (соучредители) газеты «Сана олох» — Министерство печати
и массовой информации Республики Саха (Якутия), Редакция, Местная
администрация района, Районный Совет народных депутатов.
Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.
Индекс газеты: 54907. Объем — 1 усл.печ. лист. Тираж — 3339.

ҮӨРЭНЭ КЭЛИН!

Чурапчыттын Д. П.
Коркин азаткан республи-
канский спортивный орто-
интернат-оскуола 1993 —
1994 се. үорх-дыхынгар
0—10 ишижинтарга ман-
найх отделениеларга уо-
рязыгчилээр ызьтар.

—Дэгүүгү тусуу,
—ох саамын ызьтар,
—чынжин атлетика (СУУ-
РУУГА).

—ишижин азан
дойдүү дубатыгар,
—Осуулауда гуманитарийн,
биологийн, физико-ма-
тематичийн хайынчалар-
га дынгийтэн үорхтэр.

Кирилчичилэр оскуола
директорын залыгар ман-
найх документын түн-
зэлдээр.
Осуулауда адзырына:
678700. Чурапчы сал.
ЧРСОИО. Тел. 21-360,
21-747

Осуулауда
администрация.

Талтыг ишижин, ишбүт, эзбүт улаа вет-
терана, хотуу көбөрүлүү ишижиниэрбүт

КОРКИНА Варвара Ильинична
шарахан ыарыттан олбутун, дынгийн куру-
туйан турал, аймахтарыг, табаарыстары-
гар ишижиниэрбүт.

Кэргэнг, оюорогут, ишижин, иштээчтэй,

КОРКИНА Варвара Ильинична олбутун
диринг ишижиниэрбүт.

Кэргэнг, оюорогут, ишижин, иштээчтэй,
Коркин Николай Николаевича
оюорогут, ишижиниэрбүт.

Кирилчичилэр ою